

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

LLO.411.005.01.2017

S/17/005

Tekst ujednolicony

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli S/17/005 – Warunki bytowe zwierząt w Schronisku dla Bezdomnych Zwierząt w Szczytach.

Jednostka przeprowadzająca kontrolę Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi.

Kontrolerzy

1. Renata Biskupska, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LLO/98/2017 z dnia 9 czerwca 2017 r.
2. Stanisław Wlazło, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LLO/97/2017 z dnia 9 czerwca 2017 r.

(dowód: akta kontroli str. 1-4)

Jednostka kontrolowana Fundacja „Zwierzyniec”, 98-300 Wieluń, ul. 18-go Stycznia 131 (zwana dalej „Fundacją”) prowadząca schronisko dla bezdomnych zwierząt w Szczytach (zwane dalej „schroniskiem”).

Kierownik jednostki kontrolowanej Krystyna Krzymińska Prezes Fundacji.

(dowód: akta kontroli str. 5-9)

II. Ocena kontrolowanej działalności¹

Ocena ogólna

Fundacja posiadała zezwolenie Burmistrza Miasta i Gminy Działoszyń na prowadzenie schroniska, które objęte było nadzorem weterynaryjnym. Schronisko usytuowane było w bezpośrednim sąsiedztwie dwóch budynków mieszkalnych, co było niezgodne z wymogami lokalizacyjnymi określonymi w § 1 ust 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 czerwca 2004 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk dla zwierząt².

Stwierdzono przypadki zagrożeń dla zdrowia zwierząt. Płyty wiórowe oddzielające kojce i stan niektórych bud, mogły powodować urazy lub kontuzje u zwierząt. Wprawdzie psom na terenie schroniska zapewniono m.in. możliwość swobodnej zmiany pozycji ciała, dostęp do światła dziennego, ochronę przed niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi oraz opiekę weterynaryjną, jednak nie zapewniono im możliwości korzystania z wybiegu, przez co nie stworzono im warunków pozwalających na realizację zachowań właściwych dla przebywających na nich gatunków zwierząt.

W trakcie kontroli NIK warunki bytowe zwierząt w schronisku uległy poprawie, pracownicy schroniska wymienili i usunęli niebezpieczne elementy z kójców mogące powodować kontuzje lub urazy psów, a także uprzątnęli zalegające w nich

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

² Dz. U. Nr 158, poz. 1657, zwanego dalej „rozporządzeniem z dnia 23 czerwca 2004 r.”

nieczystości. Z terenu wybiegu dla psów usunięte zostały składowiska słomy i odchodów, a także elementy ogrodzeń oraz inne znajdujące się tam przedmioty. Po dokonaniu tych czynności wybieg nadawał się do użytkowania.

Fundacja prowadziła wykaz zwierząt przebywających w schronisku, który spełniał wymogi § 6 ust. 1 rozporządzenia z dnia 23 czerwca 2004 r.

W wyniku działań promocyjnych, adoptowanych zostało 160 psów w II połowie 2016 r. i 122 psy w 2017 r. (do dnia 20 czerwca), a wskaźnik adopcji w tym okresie wynosił odpowiednio 36.5% i 31,5%. W wykazie zwierząt znajdowały się dane osób, którym przekazano psa do adopcji (imię, nazwisko i adres).

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Legalność działania schroniska pod względem formalnoprawnym oraz ewidencjonowanie zwierząt, w tym dokumentowanie ich śmiertelności.

Opis stanu
faktycznego

Schronisko w Szczytach prowadzone było przez Fundację „Zwierzyniec” z siedzibą w Wieluniu wpisaną do Krajowego Rejestru Sądowego (numer KRS: 0000215068) w dniu 18 sierpnia 2004 r. Zgodnie ze statutem Fundacji, powołana ona została m.in. w celu niesienia pomocy porzuconym i krzywdzonym zwierzętom, głównie poprzez umieszczanie ich w schroniskach oraz wspieranie działań w zakresie zwalczania bezdomności zwierząt. W badanym okresie w schronisku utrzymywane były tylko psy.

(dowód: akta kontroli str. 5-16)

1.1 Fundacja posiadała zezwolenie Burmistrza Miasta i Gminy Działoszyn (decyzja z dnia 17 stycznia 2013 r.) w zakresie prowadzenia schroniska dla bezdomnych zwierząt w miejscowości Szczyty. Zezwolenie wydano na okres 10 lat.

Fundacja spełniała warunki określone w ww. zezwoleniu dotyczące: dysponowania atestowanym sprzętem do wyłapywania i obezwładniania bezdomnych zwierząt (stalowy chwytak firmy Varimex Trade) oraz pojazdem przystosowanym do transportu zwierząt (samochód Renault Kangoo wyposażony w klatkę wykonaną z prętów metalowych), posiadania aktualnych umów z podmiotami świadczącymi usługi w zakresie: odbioru padłych zwierząt, odbioru odpadów (komunalnych zmieszanych i odchodów zwierzęcych), wywozu nieczystości ciekłych. Umowa z lekarzem weterynarii obowiązywała do 31 grudnia 2016 r. Od roku 2017 Fundacja nie posiadała umowy. Prezes Fundacji wyjaśniła, że lekarze weterynarii zrezygnowali z umów z Fundacją, ponieważ „byli gnębieni przez Powiatowego Lekarza Weterynarii, musieli często stawiać się na Policję i składać wyjaśnienia”. *Lekarze weterynarii prowadzą opiekę weterynaryjną zwierząt przebywających w schronisku w ramach usług swoich gabinetów, bez pisemnej umowy.*

Fundacja nie posiadała umowy na świadczenie usług w zakresie dezynsekcji i deratyzacji schroniska. Prezes Fundacji wyjaśniła, że *wskazany przez Powiatowego Lekarza Weterynarii przedsiębiorca świadczący usługi dezynsekcji i deratyzacji nie podjął się ww. prac ze względu na zbyt mały areał schroniska.*

(dowód: akta kontroli str. 17-85)

1.2 W dniu 12 kwietnia 2012 r., Fundacja wystąpiła do Powiatowego Lekarza Weterynarii w Wieluniu z wnioskiem o rozpoczęcie działalności podlegającej nadzorowi inspekcji weterynaryjnej w postaci schroniska dla zwierząt. W dniu 13 kwietnia 2012 r. Powiatowy Lekarz Weterynarii wydał decyzję w sprawie wpisania prowadzonego przez Fundację schroniska do rejestru podmiotów nadzorowanych i nadania weterynaryjnego numeru identyfikacyjnego 10093401.

(dowód: akta kontroli str.86-91)

1.3. Schronisko zlokalizowane zostało w miejscu oddalonym od sąsiednich budynków mieszkalnych o ok. 6 i 15 m. Pierwszy z budynków został wzniesiony

przed powstaniem schroniska, natomiast budowę drugiego budynku rozpoczęto w 2011 r., a zakończono we wrześniu 2013 r.

Powiatowy Lekarz Weterynarii decyzją z dnia 15 kwietnia 2014 r. nakazał Fundacji oddalenie schroniska od siedzib ludzkich na odległość nie mniejszą niż 150 m. Od powyższej decyzji Fundacja wniosła odwołanie. Wojewódzki Lekarz Weterynarii w Łodzi³ (decyzją z dnia 11 sierpnia 2014 r.) utrzymał w mocy zaskarżoną decyzję. Na decyzję ostateczną Fundacja złożyła skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi⁴, który wyrokiem z dnia 11 marca 2015 r. oddalił skargę. Na wniosek Fundacji z dnia 9 kwietnia 2016 r., WLW postanowieniem z dnia 26 kwietnia 2016 r. wznowił postępowanie administracyjne w sprawie zakończonej decyzją ostateczną WLW z dnia 11 sierpnia 2014 r. w przedmiocie nakazania oddalenia schroniska na odległość nie mniejszą niż 150 m od siedzib ludzkich. W dniu 28 lipca 2016 r. WLW umorzył postępowanie w powyższej sprawie ze względu na jego bezprzedmiotowość, wskazując m.in. w uzasadnieniu, że w tej sprawie w dniu 11 marca 2014 r. WSA w Łodzi wydał wyrok (sygn. akt II SA/Łd 999/14), którym oddalił skargę Fundacji na decyzję WLW.

Od powyższej decyzji Fundacja wniosła odwołanie. Główny Lekarz Weterynarii decyzją z dnia 4 stycznia 2017 r. utrzymał w mocy zaskarżoną decyzję. Fundacja złożyła skargę na powyższą decyzję do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. W wyroku z dnia 6 lipca 2017 r., sygn. IV SA/Wa 777/17 Sąd uchylił ww. decyzję Głównego Lekarza Weterynarii i poprzedzającą ją decyzję WLW z lipca 2016 r., a także wydane przez niego postanowienie z kwietnia 2016 r. (orzeczenie nieprawomocne).

(dowód: akta kontroli str.92-169)

1.4. Fundacja prowadziła wykaz zwierząt przebywających w schronisku, zgodnie z § 6 ust. 1 rozporządzenia z dnia 23 czerwca 2004 r. Wykaz prowadzony był w formie papierowej, odrębnie dla każdego roku kalendarzowego. Analiza wykazu za II półrocze 2016 r. i 2017 r. (do zakończenia kontroli NIK) wykazała, że zawierał on opis zwierzęcia, datę przyjęcia psa do schroniska, nazwę gminy/osoby dostarczającej psa, dane dotyczące kwarantanny, przeprowadzonych szczepień i zabiegów weterynaryjnych, datę i przyczyny opuszczenia schroniska (m.in. adopcja, eutanazja, zgon). W rejestrze ewidencjonowano również imię, nazwisko i adres osoby, której przekazano psa (dotyczyło adopcji).

(dowód: akta kontroli str.212-387)

1.5. Liczba bezdomnych psów przetrzymywanych w schronisku na dzień 1 lipca 2016 r. wynosiła 254. W II połowie 2016 r. przyjęto 184 psy. W tym czasie 22 psy padły, 13 poddano eutanazji, 3 psy uciekły i 160 oddano do adopcji. Na koniec 2016 r. w schronisku przebywało 240 psów. W 2017 r. (do dnia 20 czerwca) przyjęto 147 psów, 10 padło, 6 poddano eutanazji, 1 uciekł i 122 psy oddano do adopcji. Na czas zakończenia kontroli stan psów wynosił 248.

Psy przyjmowane były bezpośrednio z 25 gmin oraz przywożone przez firmę, z którą schronisko miało podpisane umowy na przyjmowanie przywiezionych przez ww. firmę bezdomnych zwierząt z gmin, z którymi firma podpisała umowy na ich odławianie.

Wskaźnik śmiertelności zwierząt⁵ wynosił 8% w II półroczu 2016 r. i 4,1% w 2017 r. (do dnia 20 czerwca).

Głównymi przyczynami eutanazji – co wynikało z zapisów dokonanych w wykazie psów oraz wyjaśnień Prezes Fundacji - były względy humanitarne (stwierdzenie nieusuwalnych guzów narządów wewnętrznych, psy ranne w wypadkach

³ Zwany dalej WLW.

⁴ Zwany dalej WSA.

⁵ Obliczony dla każdego roku jako stosunek liczby zmarłych zwierząt (padnięcia plus eutanazje) do liczby zwierząt, które przebywały w schronisku na początku roku, powiększonej o liczbę zwierząt przyjętych.

i pogryzione niepomysłnie rokujące, psy w agonii), a także przypadki stwierdzonej przez lekarza niepohamowanej agresji psów.

Prezes Fundacji dodatkowo wyjaśniła, że każdorazowo przyczyny zgonu i eutanazji określał lekarz weterynarii, który jednocześnie podejmował decyzję o eutanazji i również ją wykonywał. Fakt eutanazji odnotowywany był przez lekarza w prowadzonej przez niego książce leczenia. Eutanazje, zgony oraz ucieczki dokumentowane były w rejestrze (mającym formę zeszytu) i wykazie zwierząt prowadzonym w schronisku.

(dowód: akta kontroli str. 30-35, 382-404)

1.6. W badanym okresie Powiatowy Lekarz Weterynarii przeprowadził w schronisku 9 kontroli. Kontrole te dotyczyły m.in. dobrostanu zwierząt, żywienia, dostępu do wody, przygotowania schroniska do zimy, prawidłowości dokumentacji i opieki weterynaryjnej, infrastruktury schroniska oraz wykonania przez schronisko zaleceń pokontrolnych.

W wyniku tych kontroli wydawano zalecenia dotyczące m.in.: uzupełnienia dokumentacji zwierząt, naprawy uszkodzonych elementów kojców, wejść do bud, wymiany uszkodzonych wiader.

W wyniku kontroli przeprowadzonej w dniu 31 maja 2017 r. PLW wydał w dniu 1 czerwca 2017 r. decyzję Nr 212/17, którą nakazał Fundacji m.in. utwardzenie ciągów komunikacyjnych na terenie schroniska, przeprowadzenie prac remontowych i porządkowych w kojcach (m.in. wymiana wejścia do kojców w jednym sektorze, naprawa uszkodzonych bud i wiader, zapewnienie litej podłogi w kojcach do kwarantanny), gruntowne czyszczenie, mycie i dezynfekcję pomieszczeń i kojców, usunięcie składowiska słomy i odchodów oraz elementów ogrodzenia i przedmiotów z terenu oznaczonego jako wybieg dla psów oraz zapewnienie właściwej ilości kojców do przeprowadzenia kwarantanny. Jednocześnie PLW zakazał Fundacji ww. decyzją przyjmowania nowych psów do schroniska do czasu wykonania zaleceń. Kontrola sprawdzająca przeprowadzona w dniach: 19, 22 i 28 czerwca 2017 r. wykazała, że powyższe zalecenia zostały wykonane. Decyzją Nr 257/2017 z dnia 30 czerwca 2017 r., PLW zezwolił Fundacji na przyjmowanie psów do schroniska.

(dowód: akta kontroli str. 420-575, 581-582)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość.

Schronisko zlokalizowane zostało w miejscu oddalonym od sąsiednich budynków mieszkalnych o ok. 6 i 15 m. Zlokalizowanie schroniska w miejscu oddalonym o odległość mniejszą niż 150 m od siedzib ludzkich nie spełniało wymogów lokalizacyjnych określonych w § 1 ust. 1 rozporządzenia z dnia 23 czerwca 2004 r.

Prezes Fundacji wyjaśniła, że przed wydaniem decyzji o nadaniu weterynaryjnego numeru identyfikacyjnego schronisku, Powiatowy Lekarz Weterynarii nie wnosił uwag do lokalizacji schroniska, co wynikało z treści protokołu kontroli z dnia 24 lipca 2009 r.⁶ Sprawa oddalenia lokalizacji schroniska od siedzib ludzkich jest przedmiotem postępowania przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym w Warszawie.

(dowód: akta kontroli str.92-169)

Ocena cząstkowa

Fundacja posiadała wymagane przepisami prawa zezwolenie na prowadzenie Schroniska, które było objęte nadzorem weterynaryjnym oraz prowadziła wykaz

⁶ Fundacja prowadziła od 2009 r. w miejscowości Szczyty Przytulisko dla zwierząt.

zwierząt przebywających w schronisku. Wszystkie przypadki zgonów i eutanazji zwierząt były odnotowane, a ich przyczynę określali lekarze weterynarii. Schronisko usytuowane było w odległości mniejszej niż 150 m od siedzib ludzkich, co było niezgodne z wymogami lokalizacyjnymi określonymi w § 1 ust. 1 rozporządzenia z dnia 23 czerwca 2004 r.

2. Stan techniczny i sanitarny schroniska, warunki przebywania zwierząt w schronisku i opieka weterynaryjna.

2.1. Teren schroniska był ogrodzony płotem betonowym w sposób zapobiegający przedostaniu się zwierząt na zewnątrz oraz utwardzony szlaką i płytami chodnikowymi.

(dowód: akta kontroli str.92-120)

2.2. W schronisku wyodrębnione były m.in. pomieszczenia zamknięte spełniające rolę izolatki, kojce przeznaczone dla samic z oseskami, kojce dla szceniąt oraz boksy do wykonywania kwarantanny (część z dwoma budami, a część z jedną budą). Psy agresywne znajdowały się w widocznie oznakowanych, wydzielonych kojcach, co spełniało wymagania określone w § 2 ust. 1 rozporządzenia z dnia 23 czerwca 2004 r. W Schronisku wyodrębniono pomieszczenie wyposażone w stół umożliwiający dokonanie oględzin stanu zdrowia psów lub wykonania szczepień. Środki dezynfekujące znajdowały się w szafie zamkniętej na klucz. Dokumentacja schroniska przechowywana była w szafach w pomieszczeniu biurowym.

(dowód: akta kontroli str. 92-120)

2.3. Schronisko nie było wyposażone w piec do spalania zwłok zwierząt. Do tymczasowego przechowywania zwłok służyła zamrażarka, w której w dniu oględzin, tj. 12 czerwca 2017 r. nie było padłych zwierząt, lecz znajdowało się mięso przeznaczone do utylizacji. Z wyjaśnień Prezes Fundacji wynikało, iż zamrażarka służąca do przechowywania żywności w dniu oględzin była w naprawie i dlatego mięso przełożono do pustej zamrażarki. W czasie trwania kontroli uszkodzoną zamrażarkę naprawiono i przywieziono do schroniska.

(dowód: akta kontroli str. 92-120)

2.4. Psy przetrzymywane były w zadaszonych lub częściowo zadaszonych boksach (łącznie 95) uniemożliwiających im ucieczkę. Ściany i wejścia do boksów zbudowane były z różnych elementów łatwych do mycia i odkażania. Boksy posiadały podłogę betonową lub drewnianą z odpowiednim spadkiem i odpływami. Kojce były oddzielone od siebie płytami betonowymi, wiórowymi lub dużymi elementami z blach.

(dowód: akta kontroli str. 92-120, 170-174)

2.5. Budy i kojce umożliwiały zwierzętom zachowanie naturalnej pozycji ciała i swobodne poruszanie się. Nie było psów utrzymywanych na uwięzi. W dniu oględzin zapewniono zwierzętom stały dostęp do wody (w pojemnikach różnej wysokości), za wyjątkiem 3 kojców, w których (wg wyjaśnień wolontariuszy) psy wodę wylały.

(dowód: akta kontroli str. 30-41, 92-120)

2.6. Teren oznakowany jako wybieg dla psów o powierzchni ok. 1.500 m² ogrodzony był betonowym murem. Teren porośnięty był nieskoszoną trawą. Nie nosił śladów biegania psów (brak wygniecia trawy). W dniu oględzin tj. 12 czerwca 2017 r. z powodu nieporządku wybieg był niedostępny dla zwierząt.

(dowód: akta kontroli str.92-120)

2.7. Wszystkim psom zapewniono możliwość swobodnej zmiany pozycji ciała, dostęp do światła dziennego oraz ochronę przed niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi (zimnem, upałami i opadami). W dachu nad kojcem dla matek z oseskami znajdującym się w budynku, znajdowały się szczeliny i pęknięcia, co mogło powodować przedostawanie się wody do środka podczas opadów. W czasie trwania kontroli kojec był pusty.

(dowód: akta kontroli str.92-120)

2.8. W kojcach o powierzchni od 6 do 45 m² w zależności od ich wielkości przebywało od 1 do 13 psów. Według wyjaśnień Prezes Fundacji przy doborze psów w kojcach brano pod uwagę wielkość psa, jego agresywność, jak również fakt czy pies był wykastrowany/wysterylizowany.

(dowód: akta kontroli str. 30-41, 92-120, 170-174)

2.9. Zgodnie z wyjaśnieniami Prezes Fundacji psy otrzymywały 2 posiłki dziennie: posiłek poranny składający się z pokarmu mięsnego z puszek lub zwłaszcza w zimie pokarmu gotowanego (mięso, makaron lub ryż i jarzyny z dodatkiem jajek i oleju) oraz posiłek popołudniowy z suchej karmy, uzupełnianej na bieżąco. Powołany biegły⁷ w opinii wskazał, że w schronisku nie stwierdzono przypadków niedożywienia psów. Biegły stwierdził, że sucha karma znajdująca się w misce w kojcu dla szczeniąt, była karmą dla dorosłych psów, na co wskazywała wielkość kulek.

(dowód: akta kontroli str. 92-120, 170-184, 586)

2.10. W badanym okresie opieką nad zwierzętami zajmowało się 10 osób, w tym 9 wolontariuszy i jeden pracownik Fundacji. Osoby te przeszkolone zostały w zakresie postępowania ze zwierzętami oraz przepisów o ochronie zwierząt, co było zgodne z § 8 rozporządzenia z dnia 23 czerwca 2004 r.

Prezes Fundacji wyjaśniła, że psy w schronisku miały zapewnioną stałą opiekę we wszystkie dni tygodnia sprawowaną przez pracownika oraz doświadczonych wolontariuszy. Prace związane ze sprzątnięciem kojców i innych pomieszczeń oraz karmienie psów odbywało się codziennie do godz. 15 (a w niedzielę i święta do godz. 14). Po południu w dni wolne od pracy zapewniony został w schronisku przez ww. osoby dyżur polegający m.in. na uzupełnieniu zwierzętom suchej karmy i wody. W godzinach nocnych schronisko pilnowane było przez osobę mieszkającą w pobliżu schroniska, która – w razie potrzeby – winna powiadomić Prezes Fundacji o wszelkich okolicznościach wymagających przybycia i interweniowania.

(dowód: akta kontroli str. 175-211, 583-584)

2.11. W 2016 r. Fundacja zawarła umowę z jednym lekarzem weterynarii. Przedmiotem umowy było sprawowanie przez lekarza nadzoru i kompleksowej opieki weterynaryjnej nad psami. Do obowiązków lekarza należało m.in. przeprowadzenie oględzin każdego psa przyjętego do schroniska, szczepienie przeciw wściekliźnie, leczenie psów w razie stwierdzenia choroby oraz uzasadniona eutanazja. Od 2017 r. Fundacja nie posiadała takiej umowy, a lekarze weterynarii sprawowali opiekę weterynaryjną zwierząt przebywających w schronisku w ramach usług swoich gabinetów, bez umowy pisemnej. Wykonane usługi potwierdzały wystawione przez nich faktury.

Prezes Fundacji wyjaśniła, że lekarz weterynarii dokonywał przeglądu wszystkich psów w schronisku, co najmniej raz w tygodniu, a pies, u którego zauważono oznaki wskazujące na potrzebę interwencji lekarza, był bezzwłocznie zgłaszany lekarzowi, poddany badaniu, a w razie konieczności leczeniu. Zabiegi zwalczania pasożytów

⁷ Postanowienie Dyrektora NIK w Łodzi z dnia 9 czerwca 2017 r.

zewnątrznych i wewnętrznych w ramach profilaktyki przeprowadzane były w terminach wynikających z zaleceń lekarza weterynarii w odniesieniu do daty poprzednich zabiegów zwalczających pasożyty, natomiast szczepienia odbywały się w terminach wynikających z daty szczepienia poprzedniego. Każdy pies po przybyciu do schroniska został poddany oględzinom przez lekarza weterynarii, a po odbyciu kwarantanny zaszczepiony. Zabiegi chirurgiczne, w tym sterylizacje i kastracje zwierząt, a także badania wymagające użycia specjalistycznego sprzętu (np. usg lub prześwietlenie psa) wykonywane były w gabinetach weterynaryjnych. Leczenie zwierząt i zabiegi weterynaryjne udokumentowane były w książce leczenia prowadzonej przez lekarzy.

(dowód: akta kontroli str. 28-29, 54-85, 176-184)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Przegrody wykonane między niektórymi kojcami nie gwarantowały bezpieczeństwa zwierząt. Zgodnie z opinią biegłego płyty wiórowe użyte do wykonania przegród między kojcami mogły ulec pogryzieniu przez psy, a sposób ich montażu nie gwarantował skutecznego oddzielenia zwierząt umieszczonych w sąsiednich kojcach. Ostre krawędzie blachy zamontowanej po wewnętrznej stronie jednego kojca mogły stanowić zagrożenie dla psów. Prezes Fundacji wyjaśniła, że schronisko było w trakcie modernizacji i do osłon rozdzielających poszczególne kojce użyto materiałów, które były w danym momencie w posiadaniu schroniska. Ponadto część bud miała uszkodzone dachy, część obgryzione otwory wejściowe, a w jednym kojcu dach budy leżał obok niej. Biegły w opinii wskazał ponadto, że uszkodzone budy mogły nie chronić zwierząt przed wiatrem. W czasie kontroli NIK stan techniczny bud został poprawiony (umocowano dachy i ścianki działowe), a metalowe niebezpieczne elementy zostały z kojców usunięte.

(dowód: akta kontroli str.92-120, 170-174, 577)

2. NIK negatywnie oceniła fakt, że wybieg dla psów o pow. ok. 1.500 m² w dniu oględzin (12 czerwca 2017 r.) z powodu panującego na nim nieporządku, tj. m.in. wykopanego dużego dołu, składowiska zużytej słomy i odchodów zwierzęcych, porzucanych fragmentów blach i paneli ogrodzeniowych oraz puszek po zużytej farbie był niedostępny dla zwierząt, co nie spełniało wymogów § 5 rozporządzenia z dnia 23 czerwca 2004 r., zgodnie z którym w schronisku zapewnia się wybiegi dla zwierząt pozwalające na realizację zachowań właściwych dla przebywających na nich gatunków zwierząt. W trakcie kontroli NIK, teren wybiegu został uprzątnięty (zasypano doły, usunięto nieczystości i znajdujące się tam przedmioty, teren został wykoszony), a wybieg nadawał się do użytkowania.

Z wyjaśnień Prezes Fundacji wynikało, że Schronisko było w trakcie porządkowania po zimie i było to jedyne miejsce gdzie można było składować te materiały przed ich wywiezieniem z terenu schroniska.

Należy zwrócić uwagę, że od zakończenia okresu zimowego upłynęło ponad 2 miesiące, natomiast uprzątnięcia terenu wybiegu dokonano w trakcie kontroli NIK trwającej 2 tygodnie. Ponadto NIK zauważa, że również Powiatowy Lekarz Weterynarii decyzją z dnia 1 czerwca 2017 r. nakazał Fundacji usunięcie składowiska słomy i odchodów, elementów ogrodzenia oraz przedmiotów z sektora wskazanego jako wybieg dla zwierząt.

(dowód: akta kontroli str. 30-41, 92-120, 170-174, 561-564)

Ocena cząstkowa

Stwierdzono przypadki zagrożeń dla zdrowia zwierząt. Płyty wiórowe oddzielające kojce i stan niektórych bud, mogły powodować urazy lub kontuzje u zwierząt. Wprawdzie psom na terenie schroniska zapewniono możliwość swobodnej zmiany pozycji ciała, dostęp do światła dziennego, ochronę przed niekorzystnymi

warunkami atmosferycznymi, stały dostęp do wody i karmę oraz opiekę weterynaryjną, jednak nie zapewniono im możliwości korzystania z wybiegu, przez co nie stworzono im warunków pozwalających na realizację zachowań właściwych dla przebywających na nich gatunków zwierząt. Osoby opiekujące się zwierzętami miały odpowiednie przeszkolenia.

3. Działania na rzecz adopcji zwierząt

Opis stanu faktycznego

1. Schronisko prowadziło stałą akcję promującą adopcje zwierząt poprzez zamieszczanie informacji o psach do adopcji na facebooku w zakładce „bezdomniaki szukają domów”. Informacje te były prezentowane w sposób ciągły. Prezes Fundacji wyjaśniła, że zagadnienia związane z propagowaniem adopcji zwierząt i ich humanitarnego traktowania były również przedmiotem spotkań z młodzieżą szkolną.

(dowód: akta kontroli str. 175-181)

2. Z przedstawionych do kontroli dokumentów wynikało, że w II połowie 2016 r. Fundacja oddała do adopcji 160 psów, a w 2017 r. (do 20 czerwca) – 122 psy. Wskaźnik adopcji liczony jako stosunek liczby zwierząt zaadoptowanych w danym okresie do liczby zwierząt przebywających w schronisku na początek tego okresu zwiększonej o liczbę zwierząt przyjętych w tym okresie wynosił 36,5% w II połowie 2016 r. i 31,5% do dnia 20 czerwca 2017 r.

(dowód: akta kontroli str. 401-402)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w zakresie działań na rzecz adopcji nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność Fundacji na rzecz adopcji zwierząt.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁸, wnosi o zapewnienie odpowiedniego poziomu dobrostanu zwierząt w schronisku m.in. poprzez:

- stosowanie do oddzielania przegród między boksami materiałów niepowodujących urazów lub kontuzji zwierząt,
- umożliwienie psom korzystania z wybiegu i stworzenie im warunków pozwalających na realizację zachowań właściwych dla przebywających na nim gatunków zwierząt.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Łodzi.

⁸ Dz. U. z 2017 r., poz. 524.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Łódź, dnia 10 lipca 2017 r.

Tekst ujednoczony na podstawie uchwały (znak KPK-KPO.443.124.2017) Zespołu Orzekającego Komisji Rozstrzygającej w Najwyższej Izbie Kontroli z dnia 21 września 2017 r. w sprawie zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, zgodnie z art. 61 b ustawy o NIK.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi

Dyrektor
Przemysław Szewczyk

.....
podpis